

BRONCKHORST STAAT KLAAR VOOR DE TOEKOMST!

MEMO kader investeringsagenda

Inleiding

“Bronckhorst investeert fors in vitale samenleving”

Met het persbericht behorende bij het Programmaplan 2023-2024 kondigde het college al aan dat ze de komende jaren gaan investeren in een vitale samenleving door regie te pakken en te investeren. Met deze toekomstbestendige investeringen geeft dit college invulling aan vragen en behoeften uit de samenleving.

Van Longlist naar shortlist met onderbouwing

Bij de programmabegroting 2021-2024 stelde de raad de Investeringsagenda vast met een vastgelegde bestemmingsreserve Kapitaallasten Investeringsagenda van €32,6 mln. Het college vindt het belangrijk om te blijven investeren in economische en maatschappelijke voorzieningen op het gebied van onderwijs, sport, leefbaarheid en bedrijventerreinen. Bij de vaststelling van het programmaplan 2023-2026 is er daarom € 10 mln aan dit bedrag toegevoegd. De totale Investeringsagenda komt daarmee op € 42,6 mln.

In de afgelopen maanden heeft het college een inventarisatie gemaakt van investeringen die we de komende tijd op ons af zien komen. Deze inventarisatie volgt uit vastgestelde beleidsdocumenten, zoals het Integraal HuisvestingsPlan onderwijs (Z114262/Raad-00694), de omgevingsvisie (Z12311/Raad-00718) en de sportagenda (Z120177/Raad-00644). Daarnaast betreffen het uitgaven vanuit de investeringsagenda Leefbaarheid (waaronder werkzaamheden uit van het project Vitale Kernen), de investeringsagenda Bedrijventerreinen en initiatieven vanuit de samenleving. Een inschatting van de kosten is beschreven in een zogenaamde longlist. Op basis van de afwegingskaders en uitgangspunten van de vastgestelde beleidsdocumenten is er toegewerkt naar een shortlist. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen voornemens van dit college voor de korte termijn, voornemens van dit college voor de lange termijn en projecten die (vooralsnog) niet worden uitgevoerd. In dit memo wordt een overzicht gegeven van deze verdeling, naast de projecten waar reeds al een raadsbesluit over is genomen en/of die al in uitvoering of gereed zijn. Tevens wordt de onderbouwing van deze verdeling weergegeven.

3 scenario's

Met het overzicht dat daarmee ontstaat, kan er op verschillende manieren omgegaan worden. De voorgestelde investeringen worden namelijk over 20 tot 40 jaar afgeschreven en hebben dus langjarig een invloed op de kapitaallasten en investeringsmogelijkheden van de gemeente Bronckhorst. Daarom zijn er 3 scenario's geschetst hoe om te gaan met de verdeling van de investeringsagenda.

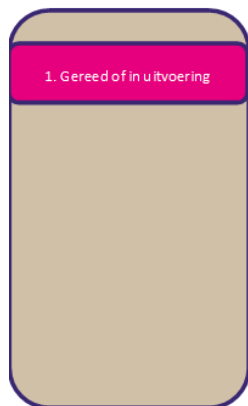
Shortlist met onderbouwing

De projecten uit investeringsagenda zijn opgedeeld in 5 categorieën. Indien er koppelkansen zijn tussen categorie 3 en 4 kunnen deze uitwisselbaar zijn:

1. Projecten die gereed of in uitvoering zijn
2. Projecten waarover reeds een raadsbesluit is genomen;
3. Projecten waarvan het college voornemens is om op korte termijn invulling aan te geven
4. Projecten waarvan het college voornemens is om op lange termijn invulling aan te geven.
5. Projecten die vooralsnog niet uitgevoerd worden.

Het uitgangspunt is dat de categorieën 1 t/m 4 in de komende jaren stapje voor stapje opschuiven. Lange termijn wordt op een gegeven moment korte termijn, korte termijn wordt raadsbesluit en raadsbesluit wordt gereed of in uitvoering.

In het schema op de volgende pagina zijn de projecten verdeeld per categorie.

herstructurering Industriepark Zelhem	€ 388.000
reconstructie J.F. Oltmannstraat Steenderen	€ 1.195.000
herinrichting Bloemenbuurt Zelhem	€ 550.000
aanleg rode fietsstroken Eldrik en Dremp	€ 250.000
herinrichting Marktplaats Steenderen	€ 380.000
bijdrage Heiligenbeeldenmuseum Kranenburg	€ 15.000
Totaal	€ 2.778.000

nieuwbouw Voortgezet Onderwijs Vorden	€ 10.700.000
herinrichting zomerweg Achter Dremp	€ 1.300.000
sportagenda (verduurzamen gemeentelijke sportaccommodaties De Kamp, 't Jebbink en De Hooge Wessel)	€ 5.000.000
sportagenda, verbetering private accommodaties	€ 228.000
sportagenda, duurzame maatschappelijke organisaties	€ 600.000
Nieuwbouw Multifunctionele Accommodatie Keijenborg	€ 1.400.000
Totaal	€ 19.228.000

IHP, nieuwbouw scholen Zelhem	€ 8.300.000
IHP, nieuwbouw school Halle	€ 2.500.000
Zelhem, herinrichting Smidsstraat Magnoliaweg	€ 1.000.000
Vorden, vergroenen en verkeersveilig maken Zutphenseweg en Dorpsstraat	€ 300.000
Halle, renovatie/nieuwbouw Meisterskamp	€ 500.000
Restant impulsbudget t.b.v. gebiedsgerichte aanpak sport en leefbaarheid	€ 775.000
extra geld gebiedsgerichte aanpak sport en leefbaarheid	€ 200.000
Totaal	€ 13.575.000

uitbreiding en revitaliseren bedrijventerreinen	€ 1.500.000
Zelhem, herinrichting markt	€ 1.500.000
verkenning en uitvoering verduurzamen/ nieuwbouw de Pol Zelhem	€ 3.000.000
Zelhem, Herinrichting parkje bieb Steenderen, aanpassing Burgemeester Smitstraat	€ 400.000
	€ 600.000
Totaal	€ 7.000.000

Inschatting mogelijke toekomstige investeringen onderwijsinvesting extra kosten verduurzamen gemeentelijke binnensport accommodaties	€ 9.915.000
	€ 1.500.000
Totaal	€ 11.415.000

Onderbouwing

De categorieën 1 en 2 uit dit voorstel zijn besluiten uit de raad en hoeven derhalve niet nogmaals onderbouwd te worden.

De onderbouwing van de investeringen uit de categorieën 3, 4 en 5 is gebaseerd op de uitgangspunten en afwegingskaders volgend uit de vastgestelde beleidsdocumenten (te weten het IHP, de sportagenda en de omgevingsvisie en het vastgestelde afwegingskader leefbaarheid), en op een aantal lopende afspraken. Per categorie onderbouwen we hierbij het voorstel.

Categorie 3: Voornemen college korte termijn

De projecten uit categorie 3 bestaan uit 2 onderwijsprojecten, 3 projecten als gevolg van Vitale Kernen en 2 sport- en leefbaarheidsprojecten.

Vanuit het Integraal HuisvestingsPlan onderwijs is opdracht gegeven om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren voor nieuwbouw of renovatie van de school in Halle en de 3 scholen in Zelhem. Tegelijk met deze investeringsagenda komt het raadsvoorstel behorende bij deze haalbaarheidsonderzoeken in de raad. Daaruit wordt onderbouwd gevraagd om een voorbereidingskrediet voor nieuwbouw voor deze scholen. Tevens is een kostenberekening gemaakt voor de realisatie van deze scholen. Daarop voorsortierend heeft het college het voornemen om ruimte in de investeringsagenda hiervoor op te nemen op basis van deze realistische kostenberekening.

Vanuit het project Vitale Kernen zijn er een heel aantal projecten al besloten dan wel in uitvoering of gereed, categorie 1 en 2. Er zijn daarnaast plannen gemaakt en er worden projecten aanbesteed die op korte termijn in college en raad komen. Het gaat daarbij om Zelhem (Smitstraat/ Magnoliaweg) en om de Dorpsstraat/Zutphenseweg in Vorden. Hierop voorsortierend heeft het college ruimte opgenomen in de investeringsagenda.

Met zowel de behandeling van de sportagenda als de uitvoering van het impulsbudget uit de sportagenda is in de raad gesproken over het inwonersinitiatief van de Meisterskamp in Halle. Waar het college in eerste instantie hier geen geld voor wilde reserveren, heeft de raad aangegeven dit een mooi initiatief te vinden waar zij graag op korte termijn een haalbaarheidsonderzoek met uitgewerkte financieringsvraag in de raad willen behandelen. Hierop voorsortierend is er een budget opgenomen in de investeringsagenda.

Bij het bespreken van het impulsbudget is tevens een amendement vastgesteld om te komen met een integrale visie sport en leefbaarheid. Deze wordt in september in de raad besproken, waarbij er vanuit verschillende potjes financiering is gevonden voor de voorgestelde gebiedsgerichte aanpak. Eén van deze potjes is het restant van het impulsbudget uit de sportagenda (Z120177/Raad-00644) Met deze aanpak wordt door en voor de samenleving plannen gemaakt voor een vitaal Bronckhorst. Waar nodig wordt inzet en geld beschikbaar gesteld door de gemeente voor de uitvoering van deze plannen. Uitgangspunt daarbij is dat er sprake is van cofinanciering en zo breed mogelijk gebruik maken van subsidies, sponsoring en crowdfunding om de gemeentelijke bijdrage te vertwee- of driedubbelen. Desalniettemin is de verwachting dat het op dit moment beschikbare bedrag niet voldoet aan de vele vragen en initiatieven, daarom is hierop voorsortierend in deze investeringsagenda een aanvullend bedrag opgenomen van €200.000,-.

Categorie 4: Voornemen college lange termijn

Voor de lange termijn zijn er 3 projecten opgenomen. De bedrijventerreinen, 3 Vitale Kernen projecten en de kosten voor de realisatie van nieuwbouw voor sportzaal de Pol in Zelhem.

Volgend uit het omgevingsprogramma werklocaties is er noodzaak tot revitalisering en uitbreiding van bedrijventerreinen in Bronckhorst. Daarom is hier geld voor opgenomen in de investeringsagenda. Het is echter op dit moment nog onduidelijk waar en op welke wijze dat geld precies wordt ingezet. Dit is de reden dat het een voornemen is voor de lange termijn. Het bedrag is gebaseerd op de uitbreidingsbehoefte.

Vanuit Vitale Kernen is er naast het project in Zelhem uit categorie 3 ook de herinrichting van de markt besproken en de herinrichting van het parkje bij de bibliotheek. Beide projecten zijn uitgewerkt met de werkgroep. Doordat er echter op korte termijn al een aantal projecten op stapel staan in Zelhem, is de verwachting dat dit project iets verder in de tijd zal worden gezet. Ook het project aanpassing Burgemeester Smitstraat in Steenderen staat voor de lange termijn op de planning. Bij dit project wordt gezocht naar koppelkansen met de geplande werkzaamheden van de riolering.

Met de sportagenda is besloten om de gemeentelijke sportaccommodaties te verduurzamen. Op dit moment wordt er gewerkt aan de verduurzaming van De Kamp in Hengelo en voor 2024 staat 't Jebbink in Vorden op de planning. Voor de Pol Zelhem die geregeld te maken heeft met leegstaande zaaldelen is vanuit diverse oogpunten (gebouwonderhoud, onderwijs, sportgebruik) geopperd om te onderzoeken of nieuwbouw van een sportzaal (2 zaaldelen) niet gunstiger is dan de verduurzaming van de huidige sporthal. Dit onderzoek moet echter nog uitgevoerd worden in samenspraak met gebruikers en de samenleving. Daarom sorteert het college er wel al op voor in deze investeringsagenda, maar voor de langere termijn.

Categorie 5: Projecten die vooralsnog niet uitgevoerd worden.

In categorie 5 staan een aantal zachte projecten uit het IHP, en een aantal posten voor meerkosten.

Uit het IHP volgde een raadsbesluit voor de haalbaarheidsonderzoeken van Halle en Zelhem. Tevens zijn er een aantal scholen genoemd die bij een actualisatie van het IHP opnieuw in overweging genomen moeten worden. Dit is echter nog niet op noodzaak en haalbaarheid onderzocht. Ook is onduidelijk of het daarbij gaat om renovatie of nieuwbouw en hoe de schoolbesturen hier tegenover staan. Daarom is voor dit moment besloten om deze projecten vooralsnog niet op te nemen in de investeringsagenda.

Voor de verduurzaming van de sporthallen is een inschatting gemaakt dat de kostenberekening uit 2021 niet meer voldoet in 2023 en verder. Met de mogelijke nieuwbouw in Zelhem en de mogelijk lager uitvallende kosten voor Steenderen in verband met het gebruiken van de restwarmte van Aviko, zal dit in de praktijk naar verwachting meevallen. Daarom is voor dit moment besloten om deze extra kosten geen ruimte te geven in de investeringsagenda.

Prijspeil, indexering en koppelkansen met andere financieringsvormen

De bedragen opgenomen in deze overzichten zijn een inschatting op basis van kengetallen of haalbaarheidsonderzoeken, prijspeil 2023. Bij de financiële doorrekening op lange termijn wordt rekening gehouden met landelijke indexeringsgetallen.

Voor de projecten uit categorie 3 (korte termijn) en categorie 4 (lange termijn) geldt dat er bij de uitwerking gezocht wordt naar koppelkansen met andere vormen van financiering. Dit kan bijvoorbeeld door middel van geraamd onderhoud, Fonds Bovenwijks of beschikbare subsidies.

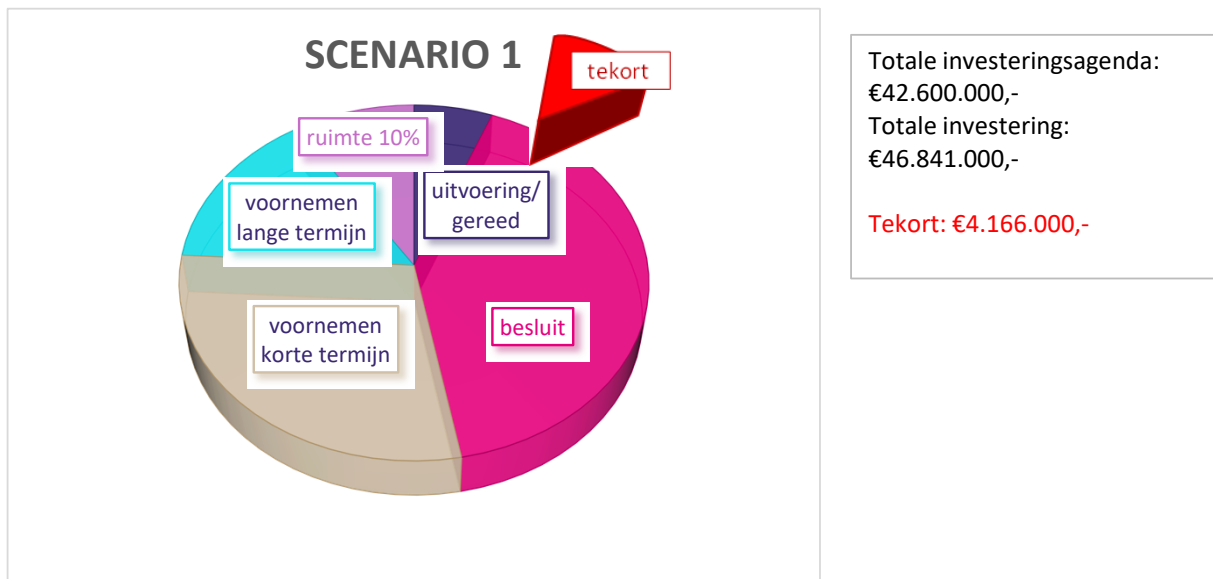
3 scenario's

In totaal is er €42.600.000,- door de raad vastgelegd in de bestemmingsreserve Kapitaallasten Investeringsagenda. Wanneer de categorieën 1 t/m 4 bij elkaar worden opgesteld is er sprake van een totale investering van €42.506.000,-. De totale investeringsagenda is daarmee wel voor 20 tot 40

jaar vastgelegd en er is geen ruimte voor eventuele toekomstige ontwikkelingen waar we nu nog geen weet van hebben. Daarom hebben we 3 scenario's op hoofdlijnen uitgewerkt. Naast deze investeringsagenda blijven we werken met onze onderhoudscyclus, waardoor er -los van nieuwe investeringen- altijd sprake zal zijn van goed onderhoud.

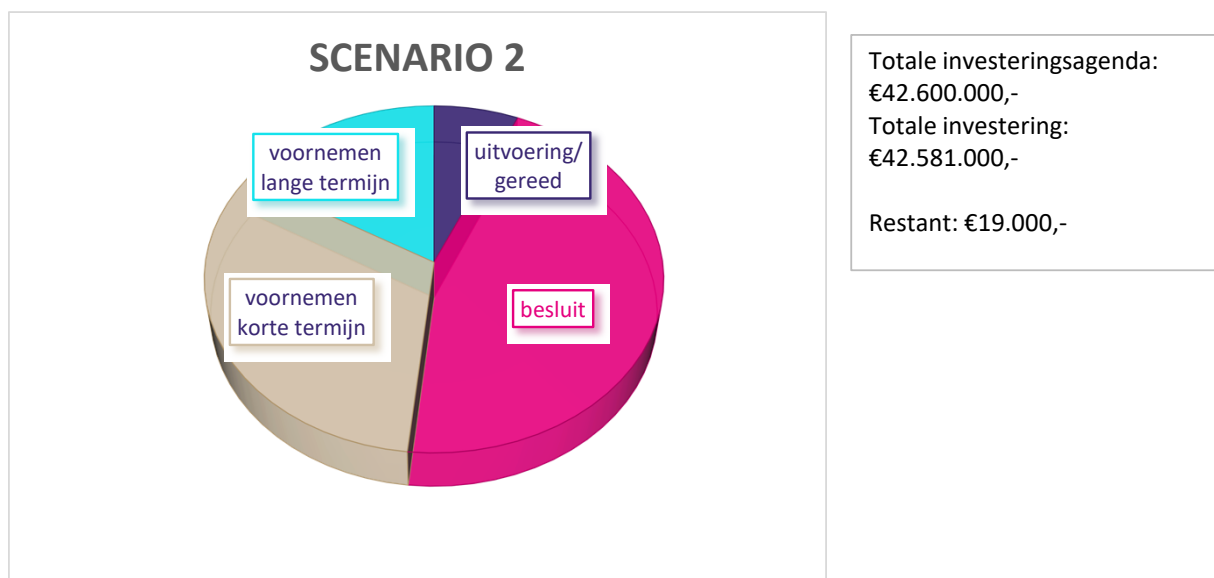
Scenario 1: Ruimte reserveren voor toekomstige ontwikkelingen

In dit scenario wordt er binnen de beschikbare investeringsagenda een ruimte gereserveerd voor toekomstige ontwikkelingen waar we nu nog geen weet van hebben. Deze ruimte is geraamd op 10% van de totale investeringsagenda. Op basis van de huidige verdeling in categorieën ontstaat er daarmee een tekort van €4.241.000,-. Dit betekent dat er een aantal projecten uit categorie 3 of 4 naar categorie 5 verplaatst moeten worden om dit scenario dekkend te krijgen.

Scenario 2: Totale investeringsagenda toewijzen

In dit scenario wordt er vanuit gegaan dat de volledige investeringsagenda toegewezen kan worden tot de voorgestelde projecten. Op basis van de huidige verdeling past dit precies. Dit betekent wel dat er in de komende 20 tot 40 jaar weinig tot geen ruimte is voor nieuwe investeringen uit de investeringsagenda.

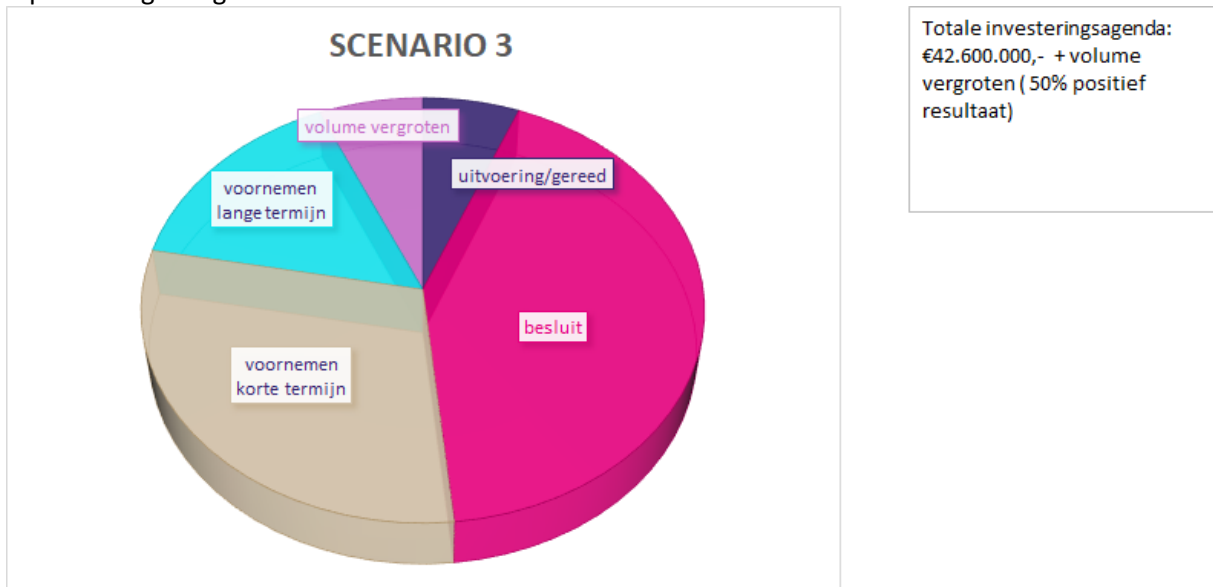

Scenario 3 Volume investeringsagenda vergroten.

In dit scenario wordt er uitvoering gegeven aan de voornemens uit de categorieën 3 en 4, maar wordt er tevens volume toegevoegd aan de investeringsagenda door de afspraak te maken dat er bij een positief jaarresultaat 50% van dit resultaat wordt toegevoegd aan de investeringsagenda. Hiermee groeit de investeringsagenda jaarlijks wanneer de trend van positieve resultaten zich doorzet.

De kanttekening is dat er, mede met het vooruitzicht op het ravijnjaar, op basis van de huidige berekeningen de komende jaren geen sprake is van een positief resultaat, maar van een negatief resultaat. Daarnaast is het streven altijd om realistisch te begroten, waardoor het in principe niet de bedoeling is om tot een positief resultaat te komen. In dat geval wordt het volume van de investeringsagenda dus niet gevuld en is dit scenario in de basis gelijk aan scenario 2.

Wanneer er sprake is van een negatief jaarresultaat zal dekking gevonden moeten worden in de lopende begroting.

Voorstel aan de raad

Bij de Programmabegroting 2021-2024 is de bestemmingsreserve Kapitaallasten Investeringsagenda vastgelegd. Voor de Investeringsagenda hebben we afspraken over de solvabiliteit, het meenemen van de raad bij concrete uitvoeringsvoorstellen, het volgen van de werkelijke bestedingen en de inzet van begrotingsruimte en de bestemmingsreserve Kapitaallasten Investeringsagenda.

De investeringen uit de thema's van de investeringsagenda hebben niet de directe goedkeuring voor uitvoering. Voor ieder voorstel ontvangt de raad een afzonderlijk raadsvoorstel waarin de uitwerking van de opgave staat en de totale financiering daarvan.

In het raadsvoorstel wordt een voorstel gedaan voor een concrete invulling van de (resterende ruimte in de) investeringsagenda, passend binnen de afspraken uit de Programmabegroting 2021-2024. Daarbij willen we voorstellen om aan de raad te vragen om deze memo als richtinggevend kader vast te stellen met daarbij de uitwerking van de voorgestelde voornemens van het college voor de korte en lange termijn. Dat wil zeggen dat deze uitwerking een intentie is tussen college en raad om op deze wijze invulling te geven aan de vraagstukken uit de samenleving. Gemeente en samenleving krijgen zo ook voor de middellange en lange termijn duidelijkheid over de benodigde investeringen vanuit een gezamenlijke visie en afweging. En worden bovendien in staat gesteld (financieel) te plannen. College en raad spreken met de vaststelling van dit plan naar elkaar toe uit

dat zij handelen volgens de afspraken uit dit plan. Per project komen er uiteraard nog steeds raadsvoorstellen met de definitieve opgave en financiering.